

EZELS laten Tom weer zingen

Er was een tijd dat de autistische Tom dagenlang niet praatte, soms zelfs moest overgeven van de spanning als hij weer naar de dagopvang moest. Nu praat hij weer, zingt zelfs. Allemaal dankzij een nieuwe vriend: ezel Hans.

door Merel Visscher

Het tovermiddel zit in haar heuptasje. Brigitte Wijnen haalt een klein klikapparaatje tevoorschijn en laat eenmaal een zacht klikje horen. Luid gebalk is het antwoord. Want een klikje betekent voor de ezels dat ze iets goeds hebben gedaan en dus een snoepje krijgen.

Ja, ezels zijn heel goed te trainen. Kwestie van goed opvoeden, zegt Wijnen. „Een ezel is een rustig dier, dat, anders dan een paard, een mens niet blindelings volgt. Een ezel maakt zijn eigen beslissingen. Als hij een plas water tegenkomt en het niet vertrouwt, blijft hij staan. Dan kun je eraan trekken wat je wilt, dat helpt niets.”

Brigitte Wijnen is sinds september bezig met asinotherapie, oftewel ezeltherapie. In Nederland is ze de eerste, maar in het buitenland worden ezels veel vaker ingezet vanwege hun therapeutische werking. „Waarschijnlijk omdat in die landen nog tot voor kort veel met ezels werd gewerkt. Hier zie je je eigenlijk nog maar weinig. Ezeltherapie steelt op hetzelfde principe als dolfjinterapie: mensen met een verstandelijke beperking, maar ook ouderen of mensen met een burn-out, knappen heel erg op van het fysieke contact met de dieren.” Neemt Tom uit Beek, 22 jaar oud en autistisch. Zijn moeder Annie de Bruin keek vorig jaar nog met een zwaar hart toe hoe haar zoon wegwijkende op de dagopvang. „Alleen in het week-

end was hij vrolijk. Maar als hij maandag weer naar de dagbesteding moest, stopte Tom met praten. Hij gaf soms zelfs over van de spanning.” Ze besloot iets anders te zoeken en omdat Tom zo van dieren houdt, kwam ze uit bij de ezeltherapie, die Wijnen geeft op kinderboerderij Wieringerberg bij Gronsveld.

Het effect was meteen te zien. Tom aaide 'zijn' ezel Hans eerst voorzichtig, maar omhelst het dier nu al uitbundig. „Het is een ander kind”, zegt zijn moeder. „Ik zou het wel van de daken willen schreeuwen, zo heb ik hem in vier jaar niet meer gezien.” Vorige week heeft Tom zelfs gezongen tijdens de wandeling met Hans, vertelt Wijnen.

De asinotherapie is niet iets voor een dag, want er moet een band ontstaan tussen mens en ezel.

Tom en Hans zijn na een half jaar grote vrienden, de foto's spreken boekdelen. Tom komt dan ook twee keer per week, bijna een hele dag. Dan werken ze eigenlijk de hele dag buiten tussen de ezels, volgens een vast programma. Er wordt gewandeld, geborsteld en geknuffeld met de dieren. Op de tafel in het gebouwje van de kinderboerderij liggen sneetjes brood en kadetjes uitgestald. Om te drogen. Tom kan het brood dan later voe-

Tom is helemaal opgebloeid door het contact met ezel Hans.
foto's Annie de Bruin

ren aan Hans en de andere drie ezels op de boerderij. Wijnen: „Het geeft hem zo'n kick om de dieren te voeren en te zien hoe ze het dankbaar oppeuzelen. Tom staat zich vooraf al te verkneukelen.” Wijnen begeleidde voorheen fusieprocessen in de zorg, maar dat gaf haar geen voldoening. Bij haar woning in Sint Geertruid heeft ze een lap grond en ze besloot een ezeltje te kopen. Zo arriveerde Grietje. Omdat één ezel in haar optiek geen ezel is, kwam ezel Hans haar gezelschap houden.

Grietje bleek drachtig en zo kwam ezel Boy erbij. Inmiddels is de familie ezel uitgegroeid tot vier en staan de dieren op de kinderboerderij. Wijnen volgde een cursus asinotherapie in België. Maar waarom brengen juist deze dieren zo veel rust? „Ezels zijn heel knuffelbaar. Ze hebben een dikke, zachte wintervacht en teren niet zo hoog boven je uit als een paard. Ze zijn ook wat slomer, komen langzaam naar je toe om te snuffelen. Je moet ze natuurlijk wel trainen. Het is net als met honden: als je ze niet opvoedt, kunnen het mormels worden.”

Zelf kan ze nog altijd diep geroerd raken als ze ziet hoe mens en ezel op elkaar reageren. Voor de ezeltherapie wordt ook gewerkt met portage: een verstandelijk gehandicapte zit dan op een speciaal zadel op de ezel en wordt zo heen en weer gewiegd. Wijnen vertelt van een man met het syndroom van Down, die helemaal in een kramp schoot voor hij de ezel op ging. „Langzaam zag je hem ontspannen raken en op het laatst zat hij met een grote grijns op de ezel.” Tom is inmiddels zo verknocht geraakt aan ezeltje Hans dat hij zelfs

thuis foto's kust met een ezel erop, vertelt zijn moeder Annie. „Laast omhelsde hij me en zei: Hans!” Wijnen: „Daar krijg ik kippenvel van.”

Zaterdag 18 april is er een benefietconcert van Jean-Philippe Rieu in zaal Ainsie, georganiseerd door de Lion's Club Maastricht. De opbrengst wordt gebruikt om speciale ezelsadels te kopen voor de asinotherapie.

➔ Voor meer informatie over dit concert of over de ezeltherapie: www.ezelstalhansengrietje.nl